

A buddhizmus, mint az Élet vallása (bevezetés)

kredit: -

1 féléves

heti óraszám: -

óratípus:
szeminárium

értékelés:
gyakorlati jegy

A tantárgy leírása:

A gazdasági növekedés exponenciális trendjei 20-30 éven belül a társadalmi és ökológiai rendszereink összeomlásával fenyegetnek. Ezzel párhuzamosan a globalizáció folyamata is a csúcspontjára ér, ami egyfelől egy nagy evolúciós korszak lezárulását jelenti, másfelől viszont egy olyan feltételrendszer létrejöttét, melyben megfogalmazódhat az élet folytonosságát biztosító új paradigma. Az átmenet sikere nagyrészt azon múlik, hogy széles körben el tud-e terjedni az új világra vonatkozó vízió, létszemlélet és értékrend. Ebben a buddhizmus is fontos szerepet játszhat, hiszen a nagy világvallások között egyedülálló módon, a buddhizmus a tudatból vezeti le a világ olyanságát, ami rendkívüli szabadságot biztosít a stratégiai gondolkodásban. Ugyanakkor a buddhizmust is terhelik bizonyos történetileg kialakult, értelmezésbeli dogmák - mindenekelőtt a szenvedéstől való megszabadulás narratívája. Fontos lenne tehát a tanítás azon aspektusait előtérbe helyezni, melyek a szerzetesi attitűd helyett a tudat teremtő aspektusát hangsúlyozzák. A szemináriumokon két irányból közelítjük a kérdést. Egyrészt bemutatjuk, hogy Buddha alaptanításai (anítja, anátma, sunjata) az életet fenntartó legalapvetőbb tényezőkre mutatnak rá, így a buddhizmusra - a tagadó nyelvi szerkezetek nyomán kialakult, nihilisztikus értelmezések ellenére - az Élet vallásaként kellene tekintenünk. Másrészt, a globalizáció modellezésével behatároljuk a kiutat jelentő alternatívákat, ami rávilágít a közösségi létszemlélet kiemelkedő jelentőségére. Mindebből az is érthetővé válik, hogy kerül a csizma az asztalra, vagyis a hinajána egyéni megszabadulást hirdető doktrínája után hogyan jön a képbe a bódhisattva ideál egyetemes szolidaritásának elve.

Az órák tartalmának meghatározása 7 alkalomra lebontva:

1. Problémafelvetés. Az információ termodinamikai értelmezése.
2. Az élet fenntartottsága (anítja). A katalizátorok szerepe az élet keletkezésében.
3. Az összekapcsoltság (anátma). Az evolúció termodinamikája és a hálózatok evolúciója.
4. A megújulás képessége (sunjata). Az élet genetikai és memetikai paradigmája.
5. Túlélhető-e a technológiai szingularitás I. Exponenciális jelenségek és a Fermi paradoxon.
6. Túlélhető-e a technológiai szingularitás II. Milyen magasra építhető a kártyavár? Mi jöhet a globalizáció után?
7. Az ember újradefiniálása. A buddhizmus alaptanításai és narratívái. A buddhizmus, mint az élet vallása.

A tantárgy teljesítése alapján elvárt tudásszint:

A szeminárium által felvetett problematika önálló továbbgondolása.

Pedagógiai cél, elsajátítandó készségek, fejlesztett kompetenciaterület(ek):

- fejleszti a kreatív gondolkodás képességét
- fejleszti a kutatómódszertanban szükséges jártasságát
- képes önállóan szóbeli elemzések elmondására
- elsajátítja a különböző szempontrendszerekkel történő elemzés képességét
- fejleszti a kommunikációs készséget különböző vélemények megnyilvánulása esetén

A tantárgyhoz az ismeretek és fejlesztendő kompetenciák terén szorosan kapcsolódó más tantárgyak:

Zen szemináriumi kurzusok

Irodalom:

1. Gánti Tibor: Kontra Crick avagy az Élet mivolta; Gondolat kiadó, Budapest, 1989
2. Csányi Vilmos: Evolúciós rendszerek; Gondolat kiadó, 1988
3. Richard Dawkins: Az önző gén; Gondolat kiadó, 1986
4. Mérő László: Az élő pénz; Tericum kiadó, 2004
5. Barabási Albert László: Behálózva; Open Books kiadó, 2022
6. Ray Kurzweil: A szingularitás küszöbén; Ad Astra kiadó, Budapest, 2013
7. Yuval Noah Harari: Sapiens; Animus kiadó, 2022

tantárgyfelelős:

oktatók: Szeremley Levente